

Informacja dotycząca zasad składania wniosków o odznaczenia państwowe

- Ustawa o orderach i odznaczeniach z dnia 16 października 1992 roku ze zmianami (Dz. U. nr 90 poz. 450), która wprowadziła zaostrzone kryteria wymagań przy ubieganiu się o nadanie odznaczeń i orderów.
- Zgodnie z art. 2. cytowanej wyżej ustawy ordery i odznaczenia nadaje Prezydent Rzeczypospolitej. Może to robić z własnej inicjatywy bądź na wniosek Prezesa Rady Ministrów, ministrów, kierowników urzędów centralnych lub wojewodów.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania w sprawach o nadanie orderów i odznaczeń oraz wzorów odpowiednich dokumentów (D.U. Nr 277 poz. 2744 z 29 grudnia 2004 r.) wprowadziło nowy wzór wniosku. Aktualny wniosek można otrzymać w oddziale kadr Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego lub na stronie internetowej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

- **W wypadku wypełniania wniosków o nadanie zarówno odznaczenia, jak i orderu powinna być zachowana zasada:** piszemy tylko o dokonaniach – zasługach kandydata, które miały miejsce po przyznaniu ostatniego odznaczenia.
- Wnioski o nadanie odznaczenia przesyła się do Wojewody Łódzkiego na trzy miesiące przed przewidywanym terminem ich wręczenia.
- Zgodnie z art. 16 pkt 4 ustawy O orderach i odznaczeniach Krzyż Zasługi tego samego stopnia może być nadany tej samej osobie dwukrotnie. Pkt 5 tejże ustawy mówi iż, przed nadaniem Krzyża Zasługi wyższego stopnia powinny upłynąć co najmniej 3 lata; odstępstwo od tej zasady jest dopuszczalne wyjątkowo.
- Ustawa nie określa czasu jaki musi upłynąć, aby można wystąpić z wnioskiem o uhonorowanie orderem. W praktyce stosowane jest, iż z wnioskiem o uhonorowanie orderem można występować nie wcześniej niż po 5 latach od przyznania poprzedniego odznaczenia.
- Artykuł 12 ustawy mówi iż, Order Odrodzenia Polski jest nagrodą za wybitne zasługi położone w służbie państwu i społeczeństwu. Z tego też względu uzasadnienia wniosków powinny prezentować konkretne dokonania kandydatów, adekwatne do klasy wnioskowanego orderu, a wszystkie prezentowane osiągnięcia powinny być określone w czasie tak, aby możliwa była ich ocena czy miały miejsce przed, czy po nadaniu odznaczenia.
- W pkt 3 ww. artykułu wymienione są zasługi za jakie może być przyznany order, świadczące o tym, że order traktowany jest jako szczególne wyróżnienie. Powinny być one zamieszczone w rubryce 18 wniosku. Wymagane są też dodatkowe informacje o zasługach kandydata, które powinny być opisane w tzw. NOTATCE INFORMACYJNEJ.

W NOTATCE INFORMACYJNEJ należy:

- wymienić konkretne – umiejscowione w czasie dokonania kandydata (nie pisać, że za coś został nagrodzony – tylko co zrobił)
- nie podawać życiorysu, przebiegu kariery zawodowej, pełnionych funkcji społecznych, wymieniania organizacji, w których działa, charakterystyki osobowości, a tylko to co świadczy o szczególnych zasługach dla państwa i społeczeństwa – oczywiście jakie ma po ostatnim odznaczeniu

- jeżeli kandydat ma osiągnięcia w dorobku naukowym i dydaktycznym należy też napisać tylko o tym fragmencie, który powstał po przyznaniu ostatniego odznaczenia.
- Organ przekazujący do realizacji – do Prezydenta RP wniosek o przyznanie orderu, sporządza na podstawie pkt 18 wniosku oraz dołączonej do niego informacji o zasługach kandydata adekwatnych do danego stopnia orderu, notatkę, która po podpisaniu przez Pana Wojewodę stanowi podstawę do wydania decyzji (lub nie) o przyznaniu orderu

Informacja szczegółowa

dotycząca składania wniosków o nadanie orderu lub odznaczenia

Część I – informacje ogólne

1. Ordery i odznaczenia nadaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Prezydent nadaje ordery z własnej inicjatywy lub na wniosek Prezesa Rady Ministrów, Kapituł Orderów, ministrów, kierowników urzędów centralnych oraz wojewodów.
2. Ordery i odznaczenia nadaje się obywatelom polskim. Ordery i odznaczenia mogą być nadawane również cudzoziemcom za zasługi położone dla Rzeczypospolitej Polskiej lub jej obywateli, a także stosownie do zwyczajów międzynarodowych. O odznaczenia dla obywateli obcych państw wnioskuje do Prezydenta RP – Minister Spraw Zagranicznych.
3. Ordery w każdej klasie i odznaczenia w każdym stopniu nadaje się jeden raz, chyba że przepisy stanowią inaczej. Zgodnie bowiem z art. 16 pkt 4 ustawy **O orderach i odznaczeniach** *Krzyż Zasługi tego samego stopnia może być nadany tej samej osobie dwukrotnie.*
4. Uprawnione organy przedstawiają Prezydentowi wnioski o nadanie odznaczeń za zasługi w dziedzinach objętych zakresem ich działania. O nadanie odznaczeń osobom związanych z obszarem województwa miejscem zamieszkania, pracy lub działalności mogą występować wojewodowie.
5. Zgłoszenie inicjatywy nadania orderu lub odznaczenia nie zobowiązuje organu uprawnionego do przedstawienia Prezydentowi wniosku w tej sprawie. Nieprzedstawienie Prezydentowi wniosku o nadanie orderu lub odznaczenia przez organ uprawniony wymaga zawiadomienia i podania przyczyny zgłaszającemu inicjatywę.
6. Ordery i odznaczenia mogą być nadawane pośmiertnie. Z wnioskiem o odznaczenie zasłużonych osób zmarłych można występować **wyjątkowo** w uznaniu szczególnych i godnych upamiętnienia zasług dla Rzeczypospolitej Polskiej
7. Podmioty uprawnione do zgłaszania inicjatywy o nadanie przez Prezydenta RP orderu lub odznaczenia, składając wniosek do Wojewody Łódzkiego, powinny go przekazać z pismem przewodnim, w którym wskażą datę planowanej uroczystości wręczenia orderów lub odznaczeń.
8. Wnioski o nadanie orderów i odznaczeń przedstawia się Prezydentowi nie później niż na dwa miesiące przed przewidywanym przez wnioskodawcę terminem wręczenia odznak i orderów.
9. Z wnioskiem o uhonorowanie orderem można występować nie wcześniej niż po 5 latach, a odznaczeniem państwowym nie wcześniej niż po 3 latach od przyznania poprzedniego odznaczenia.
10. Kancelaria Prezydenta przekazuje wnioskodawcy odznaki nadanych orderów i odznaczeń oraz legitymacje, w celu ich wręczenia – w imieniu Prezydenta – osobom odznaczonym. Odznaki orderów i odznaczeń powinny zostać osobom odznaczonym wręczone w ciągu sześciu miesięcy od daty podjęcia przez Prezydenta postanowienia o nadaniu tych orderów i odznaczeń.

Część II – Instrukcja wypełniania druku

1. Wniosek o nadanie orderu lub odznaczenia sporządza się na załączonym formularzu.
2. Przy wypełnianiu formularza wniosku szczególną uwagę należy zwrócić na rubrykę nr 18 – uzasadnienie wniosku. Uzasadnienie powinno zawierać szczegółową informację o zasługach i osiągnięciach osoby, której dotyczy, po otrzymaniu ostatniego orderu lub odznaczenia. Przedstawienie zasług bez umiejscowienia ich w czasie uniemożliwia ocenę, czy zostały one już za nie uhonorowane. Funkcje pełnione przez osobę proponowaną do nadania orderu lub odznaczenia są istotne o tyle o ile związane jest to z konkretnymi dokonaniem.
3. W wypadku wnioskowania o *Order Odrodzenia Polski* należy do druku wniosku dołączyć NOTATKĘ z dodatkowymi informacjami o zasługach kandydata. Należy w niej wymienić konkretne – umiejscowione w czasie dokonania kandydata (nie pisać, że za coś został nagrodzony – tylko co zrobił), nie podawać życiorysu, przebiegu kariery zawodowej, pełnionych funkcji społecznych, wymieniania organizacji, w których działa, charakterystyki osobowości, a tylko to co świadczy o szczególnych zasługach dla państwa i społeczeństwa – oczywiście jakie ma po ostatnim odznaczeniu, jeżeli kandydat ma osiągnięcia w dorobku naukowym i dydaktycznym należy też napisać tylko o tym fragmencie, który powstał po przyznaniu ostatniego odznaczenia.
4. Organ przekazujący do realizacji – do Prezydenta RP wniosek o przyznanie orderu, sporządza na podstawie pkt 18 wniosku oraz dołączonej do niego informacji o zasługach kandydata adekwatnych do danego stopnia orderu, notatkę, która po podpisaniu przez Pana Wojewodę stanowi podstawę do wydania decyzji (lub nie) o przyznaniu orderu.
5. Bezpośrednio pod 18 rubryką należy wpisać nazwę jednostki organizacyjnej sporządzającej wniosek, umieścić jej pieczęć oraz podpis kierownika jednostki.
6. Rubryka 19 powinna zawierać aktualną informację o karalności osoby, której dotyczy wniosek.
7. W wypadku wnioskowania o Order formularz należy wypełnić łącznie z rubryką 19 a przy Odznaczeniu Państwowym możemy wypełnić dodatkowo rubrykę 21.

Akty prawne dotyczące orderów i odznaczeń

- *Ustawa z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. Nr 90, poz. 450, z późn. zm.) oraz wydane na jej podstawie rozporządzenia Prezydenta RP:*
- *Rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 10 listopada 1992 r. w sprawie opisu, materiału, wymiarów, wzorów rysunkowych oraz sposobu i okoliczności noszenia odznak orderów i odznaczeń (Dz. U. Nr 90, poz. 452, z późn. zm.),*
- *Rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania w sprawach o nadanie orderów i odznaczeń oraz wzorów odpowiednich dokumentów (Dz. U. Nr 277, poz. 2743, z późn. zm.),*
- *Rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 31 lipca 2007 r. w sprawie nazwy, wstążki, okuć oraz wzorów rysunkowych Gwiazdy Afganistanu i Gwiazdy Iraku,*
- *Ustawa z dnia 16 października 1992 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o orderach i odznaczeniach, uchylające przepisy o tytułach honorowych oraz zmieniające niektóre ustawy (Dz. U. Nr 90, poz. 451 i z 1995 r. Nr 83, poz. 419).*
- *Ustawa z dnia 17 października 2003 r. o ustanowieniu Krzyża Zesłańców Sybiru (Dz. U. Nr 225, poz. 2230) oraz wydane na jej podstawie:*
- *Rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 12 stycznia 2004 r. w sprawie nadawania Krzyża Zesłańców Sybiru (Dz. U. Nr 13, poz. 112)*